

PORADNIK W ZAKRESIE INWESTYCJI W INSTALACJE FOTOWOLTAICZNE

Autor:

Krzysztof WOŹNY

Kraków, 2020

ZAŁĄCZNIK C¹

Poradnik w zakresie inwestycji w instalacje fotowoltaiczne

C.1. Wstęp

Decyzję o inwestycji w instalację fotowoltaiczną, bez względu na wielkość mocy zainstalowanej, należy poprzedzić przeprowadzeniem analizy zarówno technicznej, jak i formalno-prawnej. Pozwoli to uniknąć błędów na etapie przygotowywania dokumentacji, realizacji rzeczowej, jak i późniejszej eksploatacji instalacji.

Poniżej przedstawiono ogólne aspekty techniczne związane z inwestycją, jak również uwarunkowania formalno-prawne z podaniem podstawowych terminów związanych z procesem inwestycyjnym oraz z uwzględnieniem obowiązującego podziału instalacji ze względu na moc zainstalowaną.

C.2. Podział instalacji fotowoltaicznych

Zgodnie z Ustawą z dnia 20 lutego 2015 o odnawialnych źródłach energii [C.1] rozróżniono (ze względu na moc oraz wartość napięcia) następujące instalacje odnawialnych źródeł energii (OZE):

- mikroinstalacje o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 50 kW, przyłączone do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym mniejszym niż 110 kV,
- małe instalacje o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 50 kW i mniejszej niż 500 kW, przyłączone do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym mniejszym niż 110 kV,
- pozostałe instalacje nie spełniające wymogów stawianych dla mikroinstalacji i małych instalacji OZE.

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. 2015 poz. 478 z późn. zm.)
[C.1]

Art. 2 Użyte w ustawie określenia oznaczają:

18) mała instalacja – instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 50 kW i mniejszej niż 500 kW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV (...),

---

^{11.1} Praca jest jednym z rozdziałów przygotowywanej w ramach projektu KlastER monografii pt. WSPÓŁPRACA INSTALACJI FOTOWOLTAICZNYCH Z SYSTEMEM ELEKTROENERGETYCZNYM.

19) mikroinstalacja – instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV (...).

Należy mieć na uwadze, że moc zainstalowana zgodnie z informacją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr 44/2016 [C.2C.1] w sprawie stosowania pojęcia „mocy zainstalowanej elektrycznej” to określona przez producenta moc znamionowa ogniwa fotowoltaicznego.

Informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr 44/2016 w sprawie stosowania pojęcia „mocy zainstalowanej elektrycznej” z dnia 21 września 2016 r. [C.1]

Mając na uwadze, sygnalizowane przez uczestników rynku, wątpliwości interpretacyjne związane ze stosowaniem pojęcia mocy zainstalowanej elektrycznej, którym operują zarówno przepisy ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2015 r. poz. 478, z późn. zm.), jak i przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.), poniżej przedstawiamy stanowisko w przedmiotowej kwestii.

Pod pojęciem mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii należy rozumieć określoną przez producenta moc znamionową (rated power, nominal power) urządzenia służącego do wytwarzania energii elektrycznej (tj. generatora, ogniwa fotowoltaicznego lub ogniwa paliwowego), wyrażoną w watach [W] lub wielokrotnościach tej jednostki (kW, MW).

C.3. Powierzchnia wymagana pod budowę instalacji fotowoltaicznej

Zależnie od planowanej mocy instalacji fotowoltaicznej inwestor musi dysponować odpowiednią powierzchnią dachu budynku lub powierzchnią gruntową przeznaczoną pod zabudowę. Wymaganą powierzchnię dla określonej mocy wyznaczają wymiary wybranych modułów fotowoltaicznych. Wymiary modułów zależne są od rodzaju technologii wykonania, typu i liczby ogniw oraz mocy znamionowej. Należy również pamiętać, żeby zachować odległości między rzędami zainstalowanych modułów fotowoltaicznych, tak aby nie powodować zacienienia kolejnych rzędów modułów.

Poniżej zestawiono wybrane wartości. Podany przykład został zrealizowany w oparciu o moduł fotowoltaiczny o wymiarach 1678 mm x 991 mm wykonany w technologii monokrystalicznej o mocy znamionowej 320 Wp. Odstępy międzyrzędowe (odległość pomiędzy rzędami modułów instalacji fotowoltaicznej) dla dachu płaskiego: 1,8 metra, dla gruntu: 7 metrów^{C.2}.

Tabela C.1. Orientacyjna powierzchnia wymagana do zabudowy instalacji fotowoltaicznej^{C.3} (1 ha = 10 000 m²)

Moc instalacji	Dach płaski (1 moduł poziomo)	Dach skośny (30 stopni)	Grunt płaski (4 moduły poziomo)
5 kWp	120 m ²	25 m ²	85 m ²
50 kWp	800 m ²	250 m ²	870 m ²
100 kWp	1 700 m ²	500 m ²	1 800 m ²
500 kWp	8 000 m ²	2 500 m ²	9 000 m ²
1 MWp	17 000 m ²	5 000 m ²	18 000 m ²

C.4. Uwarunkowania formalno-prawne

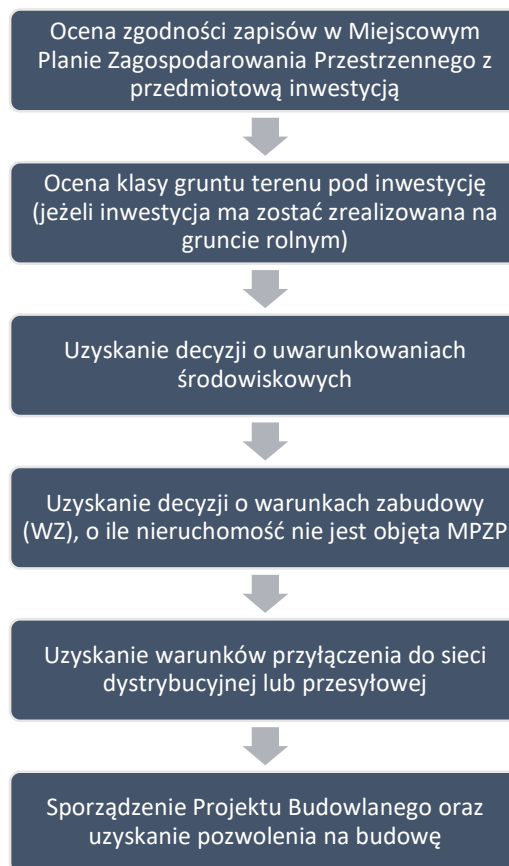
^{C.2}Przyjęte odległości są wartościami dla centralnej Polski. Odległości międzyrzędowe powinny być dobrane na etapie projektu koncepcyjnego – zależą m.in. od szerokości geograficznej, dostępnej powierzchni pod zabudowę, uwarunkowań środowiskowych itp.

^{C.3} Powierzchnia liczona w rzucie z góry.

Przygotowanie nieruchomości pod inwestycje od strony formalno-prawnej powinno obejmować następujące aspekty (nie dotyczy mikroinstalacji):

- zgodność realizowanej inwestycji z aktami prawa miejscowego (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego),
- uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- ocenę klasy gruntu pod inwestycję (w przypadku gruntu rolnego),
- uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy (w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla planowanej powierzchni zabudowy),
- uzyskanie warunków przyłączenia od Operatora Systemu Dystrybucyjnego lub Operatora Systemu Przesyłowego, do którego planujemy przyłączyć instalację fotowoltaiczną,
- sporządzenie projektu budowlanego oraz uzyskanie pozwolenia na budowę.

Poniżej przedstawiono w formie graficznej (rys. C.1) etapy realizacji inwestycji w instalacje fotowoltaiczne.

Rys. C.1 Etapy realizacji inwestycji w instalacje fotowoltaiczne

W poniższej tabeli (C.2) zestawiono wymagania formalno-prawne związane z procesem budowlanym instalacji fotowoltaicznych z uwzględnieniem mocy instalacji oraz wartości napięcia znamionowego.

Tabela C.2 Wymagania formalno-prawne związane z procesem budowy instalacji fotowoltaicznej

Lp		Wielkość instalacji ze względu na moc zainstalowaną i napięcie znamionowe	Instalacja o mocy zainstalowanej nie większej niż 50 kW i napięciu znamionowym niższym niż 110 kV (mikroinstalacja)		Instalacja o mocy zainstalowanej większej niż 50 kW i mniejszej niż 500 kW i napięciu znamionowym niższym niż 110 kV (mała instalacja)		Instalacja o mocy zainstalowanej 500 kW i większej i napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV	
		Przepisy prawne – wymagania	Instalacja o mocy do 6,5 kW	Instalacja o mocy powyżej 6,5 kW	Instalacja o mocy nie większej niż 100 kW	Instalacja o mocy przekraczającej 100 kW nie większej niż 500 kW	Instalacja o mocy zainstalowanej nie większej niż 2 MW	Instalacja o mocy zainstalowanej większej niż 2 MW
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1		Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii [C.1]	Definicja mikroinstalacji (Art. 2. 18)		Definicja małej instalacji (Art. 2. 19)		-	
2	LOKALIZACJA	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [C.3]	-	-	-	Należy sprawdzić czy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wyznaczono obszary, na których przewiduje się możliwość rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (Art. 10. 2a.). Rozmieszczenie urządzeń ustala się w studium do planu.	jak w kolumnie 7	jak w kolumnie 7

3					Jeżeli brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, należy wystąpić o wydanie decyzji o warunkach zabudowy (Art.61. 1.).	jak w kolumnie 7	jak w kolumnie 7
4	USTAWA z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. [C.4]	-	-	W przypadku wyboru nieruchomości rolnych o klasie bonitacyjnej I-III konieczna jest zmiana przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Należy dokonać zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (Art.7. 1.).	jak w kolumnie 6	jak w kolumnie 6	jak w kolumnie 6
5	USTAWA z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach	-	-	-	Wymagane jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko (Art.59.1.), jeżeli są spełnione warunki określone poniżej	jak w kolumnie 7	jak w kolumnie 7

		oddziaływania na środowisko [C.5]						
6		Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [C.6]	-	-	-	- zabudowa systemami fotowoltaicznymi o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody; - 1 ha na innych obszarach (§ 3. 1.)	jak w kolumnie 7	jak w kolumnie 7
7		Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [C.7]	-	-	-	Formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (Art. 6. 1.)	jak w kolumnie 7	jak w kolumnie 7
8		Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne [C.8]	Jeżeli moc zainstalowana nie jest większa niż moc przyłączeniowa, przyłączenie do sieci odbywa się na podstawie	jak w 4	Przyłączenie do sieci dystrybucyjnej odbywa się na podstawie umowy o przyłączenie do sieci po	jak w 6	jak w 6	jak w 6

			zgłoszenia złożonego w przedsiębiorstwie energetycznym, do sieci którego ma być instalacja przyłączona. W innym przypadku przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej odbywa się na podstawie umowy o przyłączenie do sieci po wybudowaniu instalacji zgodnie z uzyskanymi wcześniej od OSD warunkami przyłączenia (Art. 7.8d4).		wybudowaniu instalacji zgodnie z uzyskanymi wcześniej od OSD warunkami przyłączenia (Art. 7.8d4).			
9	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego [C.9]							Sporządza się ekspertyzę wpływu urządzeń, instalacji lub sieci na system elektroenergetyczny
10	USTAWA z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane [C.10]	Nie jest wymagane pozwolenie na budowę ani zgłoszenie	Jak w 4	Opracowanie projektu budowlanego i uzyskanie	jak w 6	jak w 6	jak w 6	

C.5. Lokalizacja

Podstawowym dokumentem prawnym określającym możliwość lokalizacji instalacji fotowoltaicznej w danym terenie jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Jest to dokument prawa miejscowego uchwalany przez radę gminy. Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzedza sporządzenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w ramach konsultacji publicznych. Procedura ewentualnej zmiany miejscowego planu jest długotrwała ze względu na konieczność uzgadniania i opiniowania jego projektu i może trwać wiele miesięcy.

Planując budowę instalacji fotowoltaicznej należy dokonać sprawdzenia, czy nieruchomość, na której inwestor planuje wybudować instalację fotowoltaiczną, jest objęta Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP) oraz czy inwestycja jest zgodna z jego założeniami.

W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym:

- lokalizację inwestycji celu publicznego ustala się w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- sposób zagospodarowania terenu i warunki zabudowy dla innych inwestycji ustala się w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

Należy zaznaczyć, że instalacje fotowoltaiczne nie są traktowane jako inwestycje celu publicznego. Zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [C.3] rozmieszczenie instalacji wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi powinno zostać ustalone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003 Nr 80 poz. 717 z późn. zm.) [C.3]

Art. 10. 2a. Jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu; w studium ustala się ich rozmieszczenie.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jak i warunki zabudowy terenu powinny być zgodne z zapisami ustaw dotyczącymi zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego uchwalonych przed 25.09.2010 r. lokalizacja instalacji fotowoltaicznej jest dopuszczalna także, jeśli nie ma w nich wyraźnego określenia instalacji odnawialnych źródeł energii w studium.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003 Nr 80 poz. 717 z późn. zm.) [C.3]

Art. 15.3. W planie miejscowym określa się w zależności od potrzeb: [...] 3a) granice terenów pod budowę urządzeń, o których mowa w art. 10 ust. 2a, oraz granice ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko.

Jeżeli miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje możliwość lokalizacji budynków, możliwa jest również lokalizacja mikroinstalacji, także w przypadku innego przeznaczenia terenu niż produkcyjne, chyba że ustalenia planu miejscowego zakazują lokalizacji takich instalacji.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003 Nr 80 poz. 717 z późn. zm.) [C.3]

Art. 15.4. *Plan miejscowy przewidujący możliwość lokalizacji budynków umożliwia również lokalizację mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389, z późn. zm.5) również w przypadku innego przeznaczenia terenu niż produkcyjne, chyba że ustalenia planu miejscowego zakazują lokalizacji takich instalacji.*

Jeżeli obszar, na którym znajduje się nieruchomości, nie jest objęty MPZP, inwestor może starać się o uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy (WZ). Zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [C.3] wydanie decyzji WZ możliwe jest w przypadku łąnego spełnienia następujących warunków:

- istniejące lub projektowane uzbrojenie terenu, z uwzględnieniem ust. 5, jest wystarczające dla zamierzenia budowlanego;
- teren nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne albo jest objęty zgodą uzyskaną przy sporządzaniu miejscowych planów, które utraciły moc na podstawie art. 67 ustawy, o której mowa w art. 88 ust. 1;
- decyzja jest zgodna z przepisami odrębnymi.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003 Nr 80 poz. 717 z późn. zm.) [C.3]

Art. 61. 1. Wydanie decyzji o warunkach zabudowy jest możliwe jedynie w przypadku łącznego spełnienia następujących warunków:

1. co najmniej jedna działka sąsiednia, dostępna z tej samej drogi publicznej, jest zabudowana w sposób pozwalający na określenie wymagań dotyczących nowej zabudowy w zakresie kontynuacji funkcji, parametrów, cech i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym gabarytów i formy architektonicznej obiektów budowlanych, linii zabudowy oraz intensywności wykorzystania terenu;
  2. teren ma dostęp do drogi publicznej;
  3. istniejące lub projektowane uzbrojenie terenu, z uwzględnieniem ust. 5, jest wystarczające dla zamierzenia budowlanego;
  4. teren nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne albo jest objęty zgodą uzyskaną przy sporządzaniu miejscowych planów, które utraciły moc na podstawie art. 67 ustawy, o której mowa w art. 88 ust. 1;
  5. decyzja jest zgodna z przepisami odrębnymi.
(...)
3. Przepisów ust. 1 pkt 1 i 2 nie stosuje się do linii kolejowych, obiektów liniowych i urządzeń infrastruktury technicznej, a także instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu art. 2 pkt 13 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

Powszechną praktyką dla budowania instalacji fotowoltaicznych farm fotowoltaicznych jest wykorzystywanie na ten cel nieruchomości rolnych. W przypadku wyboru nieruchomości rolnych o klasie

bonitacyjnej I–III konieczna jest zmiana przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne zgodnie z Ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [C.4]. Zmiany takiej dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Ponadto konieczne jest uzyskanie zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, z zastrzeżeniem ust. 2a ustawy, tj. spełnienia łącznego następujących warunków:

- co najmniej połowa powierzchni każdej zwartej części gruntu zawiera się w obszarze zwartej zabudowy,
- położone są w odległości nie większej niż 50 m od granicy najbliższej działki budowlanej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami [C.11],
- położone są w odległości nie większej niż 50 metrów od drogi publicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych [C.12],
- ich powierzchnia nie przekracza 0,5 ha, bez względu na to, czy stanowią jedną całość, czy stanowią kilka odrębnych części.

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 1995 Nr 16 poz. 78 z późn. zm.) [C.4]

Art. 7. 1. Przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, wymagającego zgody, o której mowa w ust. 2, dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, sporządzonym w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

1a. Przepisu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do terenów, dla których miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie sporządza się.

2. Przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne:

- 1) gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III – wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, z zastrzeżeniem ust. 2a,
(...)

2a. Nie wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III, jeżeli grunty te spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) co najmniej połowa powierzchni każdej zwartej części gruntu zawiera się w obszarze zwartej zabudowy;
- 2) położone są w odległości nie większej niż 50 m od granicy najbliższej działki budowlanej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 624 i 820);
- 3) położone są w odległości nie większej niż 50 metrów od drogi publicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1440, 1920, 1948 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 191);
- 4) ich powierzchnia nie przekracza 0,5 ha, bez względu na to, czy stanowią jedną całość, czy stanowią kilka odrębnych części.

Z uwagi na długą oraz kosztowną procedurę zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, inwestorzy, szukając gruntu pod inwestycję, wybierają najczęściej klasy IVa oraz niższe.

C.6. Ochrona środowiska

Budowa instalacji fotowoltaicznej zgodnie z Art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie [C.5], udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko może wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [C.5]

Art. 59. 1. Przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga realizacji następujących planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

- 1) planowanego przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
  - 2) planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1.
2. Realizacja planowanego przedsięwzięcia innego niż określone w ust. 1 wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, jeżeli:
- 1) przedsięwzięcie to może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a nie jest bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynika z tej ochrony;
  - 2) obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 został stwierdzony na podstawie art. 97 ust. 1.

W Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [C.6] znajduje się zapis o zabudowie systemami fotowoltaicznymi. Zgodnie z § 3. ust. 1. pkt. 54 są to:

- instalacje o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody,
- instalacje o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 1 ha na pozostałych obszarach.

Powierzchnia zabudowy zgodnie z §1.1 pkt. 2 ust 2) jest powierzchnią terenu zajęta przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnią przeznaczoną do przekształcenia, w tym tymczasowego, w celu realizacji przedsięwzięcia.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [C.6]

§ 3. 1. Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

(...)

- 54) zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:
  - a. 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
  - b. 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a;

Formami ochrony przyrody zgodnie z Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [C.7] są:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [C.7]

Art. 6. 1. Formami ochrony przyrody są:

- 1) parki narodowe;
- 2) rezerваты przyrody;
- 3) parki krajobrazowe;
- 4) obszary chronionego krajobrazu;
- 5) obszary Natura 2000;
- (...)
- 8) użytki ekologiczne;
- 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach należy uzyskać przed uzyskaniem: decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego, decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych oraz decyzji o warunkach zabudowy.

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [C.5]

Art. 71. 1. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia.

2. Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:
  1. przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
  2. przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Art. 72. 1. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem:

1. decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych wydawanych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, 1276, 1496 i 1669);
2. (...)
3. decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Z uwagi na powyższe, podczas realizacji procesu budowlanego po spełnieniu wyżej wymienionych przesłanek konieczne może okazać się uzyskanie Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (pot. Decyzja środowiskowa). Decyzja wydawana przez urząd gminy lub urząd miasta właściwy dla terenu realizacji przedsięwzięcia poprzedzona jest konsultacjami z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska,

Powiatowym Państwowym Inspektorem Sanitarnym oraz organem właściwym w sprawie ocen wodnoprawnych.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest wydawana na podstawie opracowanej przez inwestora Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia, która stanowi załącznik do wniosku o wydanie Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia sporządzany jest w drodze postanowienia przez właściwy organ.

Karta informacyjna przedsięwzięcia powinna zawierać podstawowe informacje o planowanym przedsięwzięciu zgodnie z Art. 62a. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie [C.5], udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

C.7. Warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej

Zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 1 lit. b, c oraz d ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne [C.8], prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej wymaga koncesji z wyłączeniem wytwarzania energii elektrycznej:

- w źródłach o łącznej elektrycznej mocy zainstalowanej nieprzekraczającej 50 MW niezaliczanych do odnawialnych źródeł energii lub do jednostek kogeneracji,
- w mikroinstalacji lub w małej instalacji,
- z biogazu rolniczego, wyłącznie z biogazu rolniczego w kogeneracji oraz wyłącznie z bioptynów w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii [C.1].

W przypadku małej instalacji wymagany jest rejestr wytwórców [C.15][C.16] energii w małej instalacji (prowadzony przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki – por. art. 7 i 8 ustawy o odnawialnych źródłach energii). Natomiast w przypadku instalacji o mocy zainstalowanej większej od 500 kW wymaganej jest uzyskanie koncesji.

Przyłączenie do sieci elektroenergetycznej instalacji fotowoltaicznej należy poprzedzić:

- zgłoszeniem (w przypadku mikroinstalacji o mocy zainstalowanej mniejszej od mocy przyłączeniowej),
- wnioskiem o wydanie warunków przyłączenia (w przypadku mikroinstalacji o mocy zainstalowanej większej od mocy przyłączeniowej),
- wnioskiem o wydanie warunków przyłączenia (w przypadku małej instalacji oraz instalacji o mocy zainstalowanej większej od 500 kW).

C.7.1. Procedura przyłączenia mikroinstalacji o mocy zainstalowanej mniejszej od mocy przyłączeniowej

W przypadku mikroinstalacji o mocy zainstalowanej mniejszej niż moc określana w warunkach przyłączenia danego odbiorcy końcowego ubiegającego się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci na podstawie zgłoszenia zgodnie z Art. 7.8d^{C.4} ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne [C.8], inwestor po wybudowaniu instalacji fotowoltaicznej dokonuje zgłoszenia mikroinstalacji do Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD). Operator jest zobowiązany dokonać przyłączenia mikroinstalacji do sieci w terminie 30 dni od dokonania tego zgłoszenia.

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne [C.8]

Art. 7.8d^{C.4}. W przypadku gdy podmiot, ubiegający się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej, jest przyłączony do sieci jako odbiorca końcowy, a moc zainstalowana mikroinstalacji, o przyłączenie której ubiega się ten podmiot, nie jest większa niż określona

w wydanych warunkach przyłączenia, przyłączenie do sieci odbywa się na podstawie zgłoszenia przyłączenia mikroinstalacji, złożonego w przedsiębiorstwie energetycznym, do sieci którego ma być ona przyłączona, po zainstalowaniu odpowiednich układów zabezpieczających i urządzenia pomiarowo rozliczeniowego. W innym przypadku przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej odbywa się na podstawie umowy o przyłączenie do sieci. Koszt instalacji układu zabezpieczającego i urządzenia pomiarowo-rozliczeniowego ponosi operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

C.7.2. Procedura przyłączenia mikroinstalacji o mocy zainstalowanej większej od mocy przyłączeniowej

W przypadku mikroinstalacji o mocy zainstalowanej większej niż moc określana w warunkach przyłączenia danego odbiorcy końcowego ubiegającego się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci, odbiorca musi wystąpić z wnioskiem o wydanie warunków przyłączenia do OSD. Operator w ciągu 30 dni jest zobowiązany wydać warunki przyłączenia wraz z projektem umowy o przyłączenie.

Operator określa również termin wykonania prac związanych z budową bądź rozbudową sieci dystrybucyjnej w związku z przyłączeniem mikroinstalacji (jeżeli są konieczne). Budowa instalacji fotowoltaicznej przez odbiorcę może nastąpić po ukończeniu tych prac bądź od razu w przypadku braku konieczności budowy bądź rozbudowy sieci po stronie OSD. Pozostała część procedury przyłączenia wygląda tak jak w przypadku mikroinstalacji o mocy zainstalowanej mniejszej od mocy przyłączeniowej. Wytwarzanie energii elektrycznej w mikroinstalacji nie wymaga uzyskania koncesji wytwórczej.

C.7.3. Procedura przyłączenia małej instalacji OZE oraz instalacji o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW

W przypadku małej instalacji OZE oraz pozostałych instalacji nie będących mikroinstalacją inwestor jest zobowiązany o wystąpienie do OSD z wnioskiem o określenie warunków przyłączenia instalacji fotowoltaicznej do sieci na podstawie Art. 7 pkt. 3a ustawy Prawo Energetyczne [C.8].

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne [C.8]

Art. 7.3a. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci składa wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci, zwanych dalej „warunkami przyłączenia”, w przedsiębiorstwie energetycznym, do którego sieci ubiega się o przyłączenie.

Wniosek zawiera w szczególności oznaczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie, określenie nieruchomości, obiektu lub lokalu, o których mowa w ust. 3, oraz informacje niezbędne do spełnienia wymagań technicznych i eksploatacyjnych określonych w art. 7a ustawy [C.8] tj.:

- bezpieczeństwo funkcjonowania systemu elektroenergetycznego oraz współpracujących z tą siecią urządzeń,
- zabezpieczenie systemu elektroenergetycznego przed uszkodzeniami spowodowanymi niewłaściwą pracą przyłączonych urządzeń, instalacji i sieci,
- zabezpieczenie przyłączonych urządzeń, instalacji i sieci przed uszkodzeniami w przypadku awarii lub wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu energii,
- dotrzymanie w miejscu przyłączenia urządzeń, instalacji i sieci parametrów jakościowych energii,
- spełnianie wymagań w zakresie ochrony środowiska, określonych w odrębnych przepisach,
- zagwarantowanie możliwości wykonania pomiarów wielkości i parametrów niezbędnych do prowadzenia ruchu sieci oraz rozliczeń za pobraną energię.

Ponadto urządzenia, instalacje i sieci, o których mowa, muszą spełniać także wymagania określone w odrębnych przepisach, w szczególności: przepisach prawa budowlanego, o ochronie przeciwporażeniowej, o ochronie przeciwpożarowej, o systemie oceny zgodności oraz w przepisach dotyczących technologii wytwarzania energii.

Inwestor wraz ze złożeniem wniosku wpłaca zaliczkę na opłatę przyłączeniową^{C.5}.

Na podstawie złożonego wniosku Operator Systemu Dystrybucyjnego wydaje inwestorowi warunki przyłączenia wraz z projektem umowy o przyłączenie lub odmowę przyłączenia do sieci.

Termin wydania warunków wynosi 30 dni w przypadku przyłączenia do sieci o napięciu znamionowym nie większym niż 1 kV lub 150 dni w przypadku przyłączenia do sieci o napięciu znamionowym większym niż 1 kV.

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne [C.8]

Art. 7.3b. Wniosek o określenie warunków przyłączenia zawiera w szczególności oznaczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie, określenie nieruchomości, obiektu lub lokalu, o których mowa w ust. 3, oraz informacje niezbędne do zapewnienia spełnienia wymagań określonych w art. 7a.

C.8. Proces budowlany

Proces budowlany polegający na budowie instalacji fotowoltaicznych odbywa się na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę. Inwestor jest zobowiązany do zorganizowania procesu budowy i zapewnienia opracowania projektu budowlanego, objęcia kierownictwa budowy przez kierownika budowy, opracowania planu bezpieczeństwa, wykonania i odbioru robót budowlanych. Od obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę zwolnione są instalacje fotowoltaiczne do określonej mocy, z pewnymi warunkami dotyczącymi ich lokalizacji i zajmowanej powierzchni.

Zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 16 ustawy Prawo budowlane [C.10] pozwolenia na budowę nie wymaga wykonywanie robót budowlanych polegających na montażu urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane [C.10]

Art. 29. 2. Pozwolenia na budowę nie wymaga wykonywania robót budowlanych polegających na:
(...)

- 16) montażu pomp ciepła, wolnostojących kolektorów słonecznych, urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW oraz mikroinstalacji biogazu rolniczego w rozumieniu art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389, z późn. zm.3) z zastrzeżeniem, że do urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 6,5 kW oraz mikroinstalacji biogazu rolniczego, stosuje się obowiązek uzgodnienia pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej projektu budowlanego, o którym mowa w art. 6b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1372 i 1518), oraz zawiadomienia organów Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 56 ust. 1a tej ustawy.

Od powyższego przepisu istnieje kilka odstępstw. Pomimo mocy do 50 kW, pozwolenie na budowę jest wymagane, gdy:

---

^{C.5} Obecnie w wysokości 30zł/kW mocy przyłączeniowej, jednak nie więcej niż 3 mln złotych.

- obiekt, na którym planowana jest inwestycja, jest wpisany do rejestru zabytków (art. 29 ust 3. pkt. 1) Ustawy [C.10]);
- obszar, na którym planowana jest inwestycja, jest wpisany do rejestru zabytków (konieczność dokonania zgłoszenia budowy) (art. 29 ust 3. pkt. 2) Ustawy [C.10]);
- przedsięwzięcie wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz przedsięwzięcia wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 (art. 29 ust 3. pkt. 3) Ustawy [C.10]).

Należy mieć również na uwadze, że budowa instalacji o mocy do 50 kW musi być zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane [C.10]

Art. 29. 3. Pozwolenia na budowę wymagają przedsięwzięcia, które wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, oraz przedsięwzięcia wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane [C.10]

Art. 29. 3. 4. Roboty budowlane, o których mowa w ust. 1 i 2, wykonywane:

- 1) przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków – wymagają pozwolenia na budowę,
- 2) na obszarze wpisanym do rejestru zabytków – wymagają dokonania zgłoszenia, o którym mowa w art. 30 ust. 1
  - przy czym do wniosku o pozwolenie na budowę oraz do zgłoszenia należy dołączyć pozwolenie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków wydane na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Pamiętać należy także o zastrzeżeniach zawartych w art. 29 ust. 1 punkt 16 [C.10] o obowiązku uzgodnienia pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej projektu budowlanego instalacji fotowoltaicznej o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 6,5 kW oraz zawiadomienia organów Państwowej Straży Pożarnej.

LITERATURA

- C.1 Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. 2015 poz. 478 z późn. zm.).
- C.2 Informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr 44/2016 w sprawie stosowania pojęcia „mocy zainstalowanej elektrycznej” z dnia 21 września 2016 r.
- C.3 Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2003 nr 80 poz. 717 z późn. zm.).
- C.4 Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 1995 Nr 16 poz. 78 z późn. zm.).
- C.5 Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.).
- C.6 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).
- C.7 Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880 z późn. zm.).
- C.8 Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. 1997 nr 54 poz. 348 z późn. zm.).

- C.9 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. z 2007 r., Nr 93 poz. 623 z późn. zm.).
- C.10 Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 1994 Nr 89 poz. 414 z późn. zm.).
- C.11 Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. 1997 nr 115 poz. 741 z późn. zm.).
- C.12 Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. 1985 nr 14 poz. 60).
- C.13 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010 nr 109 poz. 719 z późn. zm).
- C.14 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz.U. 2015 poz. 2117).
- C.15 Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie wzoru wniosku o wpis do rejestru wytwórców energii w małej instalacji (Dz.U. 2019 poz. 1286).
- C.16 Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 2 sierpnia 2019 r. w sprawie wzoru sprawozdania kwartalnego wytwórcy energii w małej instalacji (Dz.U. 2019 poz. 1512).